

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Hierbij ontvangt u onze reactie en het advies vanuit het college ten aanzien van de uitkomsten van het burgerberaad "Groningen Burgerberaad Afvalvrij 2030". Allereerst wil het college de deelnemers aan het burgerberaad hartelijk danken voor hun bijdrage. De passie en betrokkenheid, waarmee de adviezen zijn opgesteld laten zien dat het thema afval leeft en dat inwoners erg betrokken zijn bij dit onderwerp.

Daarnaast heeft het proces ons kennis en ervaring gegeven over de inzet van het middel burgerberaad om inwoners meer te betrekken bij wat wij als gemeente doen.

De opgestelde adviezen gaan ons helpen om stappen te maken richting een Afvalvrij Groningen in 2030.

Hieronder zal dan ook worden aangegeven hoe we aan de slag willen met de aangenomen adviezen.

Advies vanuit het college

Met de adviezen, maar ook in het voorwoord van het adviesrapport laat het burgerberaad duidelijk zien hoe betrokken de deelnemers zijn.

We zien een breed pallet aan adviezen, die zich richten op de volgende onderwerpen: communicatie, afvalpreventie, GFT-inzameling en zwerfafval.

De 25 adviezen van het burgerberaad, die een meerderheid hebben gehaald, hebben wij getoetst en voorzien van een reactie. De uitvoerbare adviezen duiden wij als zwaarwegend en zullen worden opgenomen in de nieuwe Routekaart 2026-2030.

Met een aantal adviezen kunnen we starten of zijn we al gestart, zoals het continueren van de campagne betreffende duurzame menstruatieproducten. Deze campagne loopt nog steeds en het advies sluit naadloos aan bij het huidige beleid.

Een aantal adviezen hebben meer tijd nodig en vragen verdere uitwerking en onderzoek.

Dat kan ook betekenen dat we tot een uitvoering komen uitgaand van de geest van het advies. Wij willen de monitoringsgroep met deelnemers van het burgerberaad betrekken bij de verdere uitwerking van deze adviezen. Deze adviezen zullen als uitwerkingsopdracht worden opgenomen in de nieuwe Routekaart 2026-2030. In dit verdere proces zullen we uw raad, dan ook betrekken.

Hieronder geven wij een korte toelichting op 25 adviezen. Elk advies is voorzien van een reactie van het college. De adviezen zijn ingedeeld in 3 categorieën.

A. Direct uitvoerbaar

Wanneer we spreken over adviezen die voldoen aan de voorwaarden, dan gaat het om adviezen die binnen de kaders vallen. Deze adviezen zijn zwaarwegend, en ons advies is dan ook om ze over te nemen.

Het betreft hier 10 adviezen, die direct bijdragen aan de hoofdvraag, hoe zorgen we blijvend voor minder afval in de gemeente Groningen. Zij kunnen goed door ons worden uitgevoerd, doordat ze aansluiten bij bestaand beleid, het bestaande beleid aanvullen of goede nieuwe ideeën zijn. Deze adviezen kunnen worden opgepakt en worden opgenomen in de nieuwe Routekaart 2026-2030.

B. Nader uit te werken adviezen

Bij de adviezen die nog een nadere uitwerking vergen, kunnen we stellen dat ze in potentie binnen de kaders vallen en mogelijk zwaarwegend zijn.

Deze adviezen bieden interessante aanknopingsmogelijkheden om bij te dragen aan de hoofdvraag, hoe zorgen we blijvend voor minder afval in de gemeente Groningen. Echter vergen deze adviezen nog een verdiepingsslag op basis van de vastgestelde criteria. De monitoringsgroep met deelnemers van het burgerberaad zal bij de nadere uitwerking van deze adviezen actief worden betrokken.

Deze adviezen zullen worden opgenomen in de nieuwe Routekaart 2026-2030 als uitwerkingsopdracht.

C. Niet uit te voeren adviezen

Deze adviezen dragen niet of te weinig bij aan de hoofdvraag, hoe zorgen we blijvend voor minder afval in de gemeente Groningen of voldoen niet aan de vastgestelde criteria, doordat ze bijvoorbeeld technisch of juridisch niet uitvoerbaar zijn.

	titel advies	samenvatting advies	Reactie
01 .	App en web: geoptimaliseerd	Geef via een sticker op de afvalcontainer aan waar je je zak in de buurt kwijt kan als de container vol is.	A Direct uitvoerbaar Het advies is direct uitvoerbaar. Door inwoners te wijzen op alternatieve containers in de buurt, verwachten we meer tevredenheid en minder bijplaatsingen. Het effect blijft wel beperkt: slechts zo'n 15% van de bijplaatsingen komt door volle of kapotte containers. Sinds kort is het mogelijk om meerdere containers open te stellen voor inwoners. We gaan deze optie breed beschikbaar maken. Wel zijn er uitdagingen, vooral bij grote flats waar spreiding nodig is om overvolle containers en extra ledigingen te voorkomen. We onderzoeken hoe we gebruiksgemak en efficiënte inzameling kunnen combineren. Ook de informatie op de containers kan beter. Er loopt al een proef met duidelijkere stickers op 35 containers. We onderzoeken of dit leidt tot minder bijplaatsingen.
02 .	Babybox	Beschikbaar stellen van informatie aan aanstaande ouders en een 'kraampakket' aan ouders van pasgeboren kinderen zodat deze groep minder restafval produceert.	B Nader uit te werken Wij zien zeker kansen om afvalreductie te stimuleren met gerichte informatie aan aanstaande ouders over de voordelen van herbruikbare luiers. Dit deel van het advies is goed uitvoerbaar. Proeven in andere gemeenten met het verstrekken van kraampakketten of vergoedingen voor duurzame luiers zijn tot nu toe weinig effectief gebleken. Belemmeringen zoals beperkte acceptatie bij kinderopvang en gemeentelijke neutraliteit ten aanzien van leveranciers spelen hierbij een rol. Daarom willen we eerst verder nadenken over hoe we invulling geven aan het idee van het kraampakket. We willen de monitoringsgroep van de leden van het burgerberaad vragen om met ons hierover mee te denken.
03 .	Bewustwording scheiding GFT-afval	Informeer de inwoners van de gemeente Groningen waarom GFT-afval gescheiden dient te worden. Benoem voor- en nadelen, met nadruk op positieve gevolgen. Maak inzichtelijk hoe de diverse wijken omgaan met het scheiden van GFT. En maak inzichtelijk wat de effecten zijn van meer informatie en bewustwording over het gedrag.	B Nader uit te werken Op basis van dit advies zien wij kansen om inwoners beter te informeren over waarom het belangrijk is om GFT te scheiden. Dit advies draagt bij aan meer kennis over de achtergronden, voordelen en nadelen van GFT-scheiding en aparte inzameling. Dit leidt tot bewuster gedrag, beter verwerkte GFT en minder restafval. Het eerste deel van het advies is dan ook uitvoerbaar. Het competitie-element tussen wijken vraagt nog om nader onderzoek. We begrijpen de gedachtegang van deelnemers goed. Helaas is het met de huidige instrumenten en logistieke werkwijze niet mogelijk om op straat- of wijkniveau kwantitatieve gegevens te leveren. Momenteel zijn alleen gegevens op

			gemeentelijk niveau beschikbaar. We gaan graag in gesprek met de monitoringsgroep van deelnemers van het burgerraad om te verkennen hoe we uitvoering kunnen geven aan de geest van dit deel van het advies.
04 .	Burgers bewust maken van Zero Waste levensstijl	Creëer meer bewustzijn over minder afval produceren door een Zero Waste Festival te organiseren en andere manieren, zoals voorlichting op scholen en een mobiel voorlichtingsbusje in te zetten bij andere activiteiten.	A Direct uitvoerbaar Wij zien het advies als direct uitvoerbaar. Door inspirerende workshops en verhalen leren inwoners hoe ze met minder afval kunnen leven. Denk aan thema's als voedselverspilling, minder plastic, kledingkeuzes, ruilen, hergebruik, fermenteren en repareren. Deze sluiten mooi aan bij bestaande initiatieven rond afvalvrij leven. Milieustewards geven al les op scholen over zwerfafval. Sinds kort behandelen ze ook het thema textiel, met praktische tips over duurzamer omgaan met kleding. Een Zero Waste Festival heeft beperkte directe impact op afvalreductie, omdat slechts een deel van de inwoners meedoet. Maar de indirecte impact is groter: bezoekers raken geïnspireerd en verspreiden ideeën binnen hun netwerk. Lokale partners zorgen voor herkenbaarheid en herhaling. Het festival versterkt bovendien het duurzame netwerk in de regio. Door aan te haken bij bestaande evenementen, zoals het Suikerbreifestival, wordt het bereik vergroot. De kosten hangen af van de schaal. Zero Waste Nederland rekent ongeveer €1.000 per activiteit (inclusief organisatie, communicatie en workshopvergoeding). Bij 50 activiteiten komt dat neer op €50.000, exclusief gemeentelijke inzet (geschat op 60-70 uur coördinatie).
05 .	Campagne voor herbruikbare menstruatieproducten	De huidige campagne voor herbruikbare menstruatieproducten voortzetten en vergroten, zodat meer doelgroepen bereikt worden.	A Direct uitvoerbaar Wij zien dit advies als direct uitvoerbaar. Het verminderen van menstruatieproducten leidt tot minder restafval. Een menstruerend persoon produceert gemiddeld 60 tot 90 kilo afval in haar leven en deze producten met plastic en synthetische materialen zijn niet recyclebaar. De campagne 'Ongesteld zijn. Duurzaam doen' van afgelopen mei liet zien dat er draagvlak is voor duurzamere keuzes. De eerste reacties zijn positief. Daarom willen we hier blijvend aandacht aan geven. Om de campagne voort te zetten en uit te breiden is jaarlijks ongeveer €20.000 nodig. Dit bedrag maakt het mogelijk om periodiek te communiceren en het bereik te vergroten.
06 .	Communicatie over afval-app Groningen	Promoot de goedwerkende afval-app met haar mogelijkheden beter en breidt eventueel	B Nader uit te werken We zien dat een betere afvalapp kan bijdragen aan bewustere keuzes, betere afvalscheiding en minder restafval. Sinds 1

		uit, zodat de app iedereen een overzicht kan geven, ook als de mensen niet wekelijks in de afval-app kijken. Daardoor wordt het makkelijker voor mensen om hun afval te scheiden. Dit leidt tot minder restafval dat verbrand moet worden.	mei is er een nieuwe afvalapp die bewoners bijvoorbeeld herinnert aan het aanbieden van hun containers. Door de jonge en wisselende bevolking in onze studentenstad is volledige dekking lastig. Daarom blijft aanvullende communicatie nodig, wat het effect beperkt. Wij gaan de app actiever promoten, zodat meer inwoners deze gaan gebruiken. Er zijn echter technische beperkingen: de app is eigendom van een commerciële partij en wordt ook door andere gemeenten gebruikt. Maatwerk, zoals een agendakoppeling, is daardoor niet mogelijk. Ook kunnen we de oude afvalapp niet verwijderen, omdat deze niet van de gemeente is.
--	--	---	--

07 .	Continuering/ verdere uitwerking adviezen burgerberaad	Behoud de betrokkenheid van burgers door een multidisciplinaire werkgroep samen te stellen, zodat burgerparticipatie gecontinueerd wordt bij het uitwerken en toepassen van de adviezen, die zijn voortgekomen uit dit burgerberaad. Door burgers te blijven betrekken werken we samen aan blijvend minder afval in de gemeente Groningen.	A Direct uitvoerbaar We zijn blij dat deelnemers betrokken willen blijven bij het afvalbeleid. In het advies staan waardevolle suggesties hoe dit te doen. Wij willen als eerste een monitorgroep van het burgerberaad opstarten en dan samen in gesprek over hoe we het advies verder gefaseerd kunnen invoeren. Zo kunnen we zorgvuldig kijken wat haalbaar is en waar prioriteiten liggen. Het betrekken van wetenschap en bedrijfsleven zien wij als waardevol, maar kan tot vertraging in de uitvoering leiden. Het vraagt om een andere en intensiever manier van werken en meer coördinatie en afstemming. Voor een goede uitvoering is uitbreiding van de formatie nodig (ca. €69.500 per jaar). Het actief betrekken van inwoners bij de uitvoering kan het draagvlak verder vergroten, afhankelijk van het soort advies en de lokale context.
08 .	Duurzame hubs	De gemeente realiseert duurzame hubs op wijkniveau, die tijdens winkeltijden geopend zijn. Onder duurzame hubs verstaan we o.a. repaircafé, lenen en ruilen.	B Nader uit te werken Het idee om lenen, huren en repareren in de wijk te combineren is sterk: het maakt duurzame keuzes makkelijker en toegankelijker. Spullen krijgen een tweede leven en we werken samen aan een afvalvrije gemeente. Duurzame hubs stimuleren circulair gedrag. Niet alleen door gemak, maar ook doordat de omgeving mensen positief beïnvloedt. Zo'n plek nodigt uit tot bewustwording, ontmoeting en samenwerking. Voor de uitvoering is samenwerking nodig met bijvoorbeeld buurthuizen, WerkPro, vrijwilligers en bewonersinitiatieven. Elke organisatie werkt anders; als gemeente ondersteunen we waar nodig. Maatwerk is belangrijk. We kijken per wijk wat er al is en wat nog nodig is. Er is geen standaardaanpak, want elke buurt is anders. Door de complexiteit vraagt dit traject tijd, aandacht en nader onderzoek. Er zijn al mooie voorbeelden, zoals in de Oosterparkwijk en Korrewegwijk. Die laten zien dat er energie en betrokkenheid is, maar ook dat elke wijk anders is.
09 .	Fysieke informatiekaart	Zorg dat iedereen een fysieke informatiekaart krijgt waarop zij alle informatie met betrekking tot afval kunnen vinden.	B Nader uit te werken Een jaarlijkse fysieke afvalkaart kan inwoners helpen afval beter te scheiden. Wie de kaart zichtbaar bewaart, wordt vaker herinnerd aan de juiste manier van scheiden, wat leidt tot minder restafval. Hoewel veel mensen hun informatie liever online opzoeken, bleek uit het burgerberaad dat lang niet iedereen weet wat de gemeente doet op het gebied van afval. Een fysieke kaart kan hieraan bijdragen, al zal een deel

			ervan waarschijnlijk ongebruikt blijven. Omdat niet alle informatie op één kaart past en de informatie regelmatig veranderd, is het belangrijk dat de kaart actueel blijft. Een QR-code naar de website kan dit oplossen: zo blijft de informatie altijd up-to-date. Er is duidelijk behoefte aan heldere en makkelijk vindbare informatie. We willen daarom verder onderzoeken wat inwoners precies nodig hebben en hoe we dat het beste kunnen aanbieden.
10	GFT-afvalbakken in alle buurten	Permanente GFT-afvalbakken in iedere buurt waar nog geen aparte inzameling is, gestuurd op de behoefte per wijk. Wanneer de reststroom niet vervuild wordt kan dat beter gerecycled worden en zorgen we ervoor dat al het GFT-afval kan worden gecomposteerd i.p.v. verbrand.	B Nader uit te werken We draaien momenteel een pilot voor GFT-inzameling bij hoogbouw in Vinkhuizen en de Rivierenbuurt. Daarmee onderzoeken we of bewoners behoefte hebben aan GFT-scheiding en hoe we dat zo makkelijk mogelijk kunnen maken. Op basis van de resultaten bepalen we of en hoe we dit breder kunnen invoeren in andere wijken. Tot nu toe doet slechts zo'n 15% van de bewoners mee. Het invoeren van GFT-bakken in de wijken kost veel tijd door bestellingen, communicatie en software-aanpassingen. Bovendien leidt invoering in alle wijken tot een substantiële stijging van de afvalstoffenheffing. In de pilot berekenen we daarom of de kosten opwegen tegen de hoeveelheid en kwaliteit van het ingezamelde GFT. Op basis daarvan zullen we besluiten hoe we verder gaan.
11	Grofvuil aan huis: gratis grofvuil?	Haal 1 keer per maand het grofvuil gratis op straat op. Doe dit overdag zodat het niet rommelig wordt. Zet de planning op de afvalkalender. Omdat het gratis is, is bijplaatsing niet zo 'n probleem. Maak het i.v.m. hergebruik legaal om spullen er tussenuit te halen. Grofvuil zelf gratis wegbrengen wordt verruimd naar 6x per jaar.	C Niet uitvoerbaar Inwoners kunnen hun grofvuil wegbrengen naar het afvalbrengstation, dan scheiden ze het afval in 28 stromen. Wanneer wij het grofvuil gratis ophalen, dan gebeurt dit niet. Een vaste maandelijks route per wijk voor gratis grofvuil aan de straat zetten blijkt niet effectief. Toen we dit systeem gebruikten, leidde het tot veel dumpingen, extra inzet van personeel en voertuigen, en verloedering van de wijken. De inzameling werd onvoorspelbaar en het afval bleef grotendeels ongescheiden. Dit zorgde voor meer zwerfafval, hogere kosten en een daling van het scheidingspercentage. Het verhogen van het aantal beurten voor het afvalbrengstation is niet nodig. Huishoudens maken (gemiddeld) twee keer per jaar gebruik van deze mogelijkheid.
12	Grofvuil ophalen: servicegericht en goedkoper	Richt een systeem in waar meldingen grofvuil worden gebundeld. Combineer ophaalmomenten en routes, zodat kosten gedeeld kunnen worden en ophalen efficiënter wordt.	B Nader uitwerken We volgen deels de geadviseerde werkwijze. Inwoners melden zich aan voor de grofvuilroute, waarna voertuigenplanning zorgt voor een efficiënte route. Aanmelden voor de grofvuilroute kan tot de dag ervoor via de website of telefonisch. Daardoor zijn aankondigingen via wijkkrant of afvalapp niet haalbaar.

			Vroeger was er een vaste inzameldag, wat leidde tot veel illegale dumpingen. Dit zorgde voor extra inzet van personeel en voertuigen, hogere kosten en meer ongesorteerd afval. Gevolg: lager scheidingspercentage en minder herbruikbare grondstoffen. In de meeste wijken organiseren we daarnaast samen met buurtorganisaties een mobiele milieustraat waar bewoners gratis afval kunnen brengen. In enkele wijken lukt dit niet door ruimtegebrek. Elektrische apparaten kunnen al via de website apart worden aangeboden en gratis opgehaald. Mogelijk kunnen we dit uitbreiden naar andere afvalstromen om het scheidingspercentage verder te verhogen. Dit vraagt wel om verdere uitwerking in samenwerking met de monitoringsgroep van het burgerberaad.
13.	Informatievoorziening op ondergrondse containers verduidelijken	Informatievoorziening op ondergrondse containers splitsen in heldere gebruiksaanwijzing (in combinatie met pictogrammen), plus een QR-code verwijzend naar een interactieve kaart en de afvalwijzer-app.	A Direct uitvoerbaar Duidelijke informatie over afvalinzameling zorgt voor bewuster gedrag, betere scheiding en minder restafval. Dit sluit aan bij het huidige beleid. Er loopt al een proef met verbeterde stickers op ondergrondse containers, zoals in dit advies voorgesteld. Minder dumpingen zijn te verwachten, al blijkt uit onderzoek dat slechts 15% van de bijplaatsingen komt door volle of kapotte containers. De uitvoeringskosten hiervan zijn ca. € 30.000.
14.	Informatie over scheiden afval voor nieuwe inwoners	Iedere nieuwe inwoner van Groningen ontvangt bij zijn inschrijving bij de gemeente informatie over afvalscheiding	A Direct uitvoerbaar Afvalinzameling is in elke gemeente anders geregeld. Het is dus een goed en effectief idee om nieuwe inwoners er meteen op te wijzen hoe het in Groningen werkt en waarom het belangrijk is om de regels te volgen. Nieuwe bewoners voor wie een nieuwe huisvuilpas wordt aangevraagd krijgen al informatie toegestuurd in lijn met het advies en we communiceren in de afval-app hoe inwoners hun afval moeten scheiden. Echter krijgen nieuwe inwoners met bijv. een minicontainer aan huis of nieuwe inwoners die de huisvuilpas van de vorige bewoners hebben ontvangen deze informatie niet. Alle nieuwe inwoners krijgen een informatiepakket van de gemeente Groningen naar inschrijving in de gemeente. Door hier standaard een informatiebrief over afvalscheiding in de gemeente Groningen aan toe te voegen worden de nieuwe inwoners van de gemeente Groningen op een laagdrempelige wijze direct geïnformeerd. Bij de uitvoering willen wij een deelnemer of deelnemers van het burgerberaad betrekken door bijvoorbeeld het eerste exemplaar van

			de brief in ontvangst te nemen. De uitvoeringskosten hiervan zijn naar schatting ca. € 10.000/jaar.
--	--	--	---

15 .	Jong geleerd, oud gedaan	Gemeente Groningen gaat met onderwijsinstellingen een aanvulling op het curriculum maken om de doelgroep 8-18 jaar bewust te maken van de ins en outs van hun afval.	A Direct uitvoerbaar Jongeren bewust maken van afval is cruciaal voor afvalreductie. We werken al samen met scholen, mbo's, hbo's en universiteiten om circulair denken te stimuleren. Milieustewards geven steeds vaker les over afval, zwerfafval en textiel. Dat vergroot de bewustwording, al is de directe gedragsverandering beperkt. Via hubs zoals de Textielhub en Bouwhub koppelen we onderwijs, bewoners en bedrijven. Studenten doen praktijkopdrachten en helpen bij onderzoek naar jongerenparticipatie. Afvalthema's opnemen in het lesprogramma vraagt goede afstemming met scholen. Niet alle instellingen delen logischerwijs onze prioriteiten en het vraagt tijd en afstemming om de juiste invulling te kiezen. Daarom willen we samen met scholen een plan maken dat aansluit bij hun wensen. Binnen de huidige capaciteit is dit niet uitvoerbaar en dit vergt dan ook een uitbreiding van de formatie. Geschatte kosten hiervoor zijn ca. € 305.500/jaar.
16 .	Leg het uit! Maak mensen ervan bewust dat hun hoeveelheid afval invloed heeft op hun afvalstoffenheffing.	Informeel de inwoners duidelijk dat ze er samen voordeel van hebben als er minder restafval is. Hoe minder restafval hoe lager de kosten voor de gemeente en daardoor hoeven mensen ook minder afvalstoffenheffing te betalen.	A Direct uitvoerbaar Dit advies is direct uitvoerbaar. Veel mensen beseffen niet dat hun afvalgedrag invloed heeft op hun portemonnee. Dat inzicht verandert niet alleen hun eigen gedrag, maar zet ook anderen aan tot actie, sociale druk werkt namelijk het sterkst. Dit advies wordt meegenomen in onze communicatie.
17 .	Maak huisvuilpassen bruikbaar voor elke ondergrondse container	Laat de 300 meter grens los en zorg dat de huisvuilpas werkt op alle ondergrondse containers. Communiceer dit op de containers en in de afval-app. Zorg dat de huisvuilpas digitaal kan worden toegevoegd op de afval-app.	C Niet uitvoerbaar Inwoners willen graag hun afval zo dichtbij mogelijk bij huis kwijt. Het advies om de huisvuilpas te digitaliseren is niet uitvoerbaar. Zo is de huisvuilpas gebonden aan een specifiek huishouden terwijl een telefoon persoonsgebonden is. Daarnaast is het de komende jaren niet mogelijk om de ICT-hardware op de containers en afvalbrengstations in te richten op een dergelijk systeem. Deze beperkingen zorgen ervoor dat we momenteel niet klaar zijn om dit toe te passen. Het openstellen van alle containers voor inwoners met een huisvuilpas kan bijdragen aan capaciteit- en logistieke problemen. Ondergrondse containers zijn berekend op een bepaald aantal aansluitingen en

			bijbehorende capaciteit en de voertuigenplanning houdt hier rekening mee bij het maken van de routes. Hierdoor wordt er zo efficiënt mogelijk gereden. Daarnaast kan het openstellen van alle containers leiden tot hotspots met bijplaatsingen tot gevolg. Dit zorgt met name bij hoogbouw voor complexiteit, omdat de ondergrondse containers zijn afgestemd op het afvalaanbod van een bepaalde flat.
--	--	--	--

18	Opvallende afvalbakken op straat	Het plaatsen van zichtbare en opvallende afvalbakken in een uniforme opvallende kleur.	B Nader uit te werken Goede voorzieningen zijn cruciaal om zwerfafval tegen te gaan. Afvalbakken moeten zichtbaar, aantrekkelijk en goed bereikbaar zijn. Denk aan kleur, vorm en locatie, bijvoorbeeld bij speeltuinen en bankjes. De gemeente beheert veel afvalbakken, maar ook andere partijen, zoals winkelcentra, hebben eigen voorzieningen. Voor het centrum is onlangs een aanbesteding afgerond; nieuwe bakken worden in 2025 en 2026 geplaatst. Deze zijn afgestemd op het straatbeeld, niet opvallend van kleur. Vervanging zou niet circulair zijn en een verspilling van de investering. Opvallende en uniforme bakken helpen zeker tegen zwerfafval en zijn uitvoerbaar. Wel is nader onderzoek nodig naar locaties, behoeften en kosten.
----	----------------------------------	--	--

19	Pilot verpakkingsvrij winkelen	De gemeente start een pilot in samenwerking met supermarkten om minder wegwerpverpakkingen te verkopen, met als doel om inzicht te krijgen in hoe verpakkingsvrij winkelen het beste gefaciliteerd kan worden.	B Nader uit te werken Verpakkingsvrije producten helpen zichtbaar mee aan afvalreductie en zijn beter voor het milieu. De impact hangt af van locatie, prijs en gebruik. In het begin zal het effect beperkt zijn, maar dat groeit als meer supermarkten meedoen. We merken dat het lastig is om supermarkten te motiveren om deel te nemen aan dergelijke pilots. We gaan echter wel het gesprek aan om te verkennen welke mogelijkheden er zijn. Dat vraagt extra inzet en capaciteit van ons. Supermarkten moeten al voldoen aan Europese regels voor minder verpakkingsafval, zoals minder plastic en beter recyclebare verpakkingen. Die regels worden stapsgewijs ingevoerd en bieden aanknopingsmogelijkheden.
20	Schonere binnenstad tijdens uitgaansleven	Het plaatsen van meer, grotere, opvallende en uniforme afvalbakken met voldoende grote openingen voor visuele stimulering op specifieke plekken in de stad waar	B Nader uit te werken Zwerfafval draagt niet direct bij aan onze doelen voor afvalscheiding en minder restafval, maar een schoon uitgaansgebied vinden we belangrijk. Recent is de capaciteit van de kleine afvalbakken in het centrum vergroot van 55

		tijdens het uitgaan en evenementen veel afval wordt geproduceerd.	naar 70 liter. Er is gekozen voor één uniform design, zodat alle bakken de komende jaren worden vervangen door dezelfde soort. We denken niet dat er te weinig bakken zijn of dat ze te klein zijn. Ze worden dagelijks aan het eind van de dag geleegd, en 's ochtends wordt het hele uitgaansgebied grondig schoongemaakt. Grote bakken (240 liter) zijn minder praktisch: ze kunnen maar één keer per dag met een vrachtwagen worden geleegd, terwijl kleine bakken vaker en flexibeler geleegd kunnen worden. Opvallende bakken met visuele prikkels kunnen mogelijk helpen, maar gedrag beïnvloeden, zeker 's nachts is lastig en vraagt om verder onderzoek. Bij deze uitwerking willen we ook ondernemers en de studentenambtenaar betrekken.
21.	Stoepverkoop – vrijmarkt in de wijk	Sta als gemeente de organisatie van vrijmarkten en 'yard sales' toe. Rol van de gemeente en wijkteams daarbij is: faciliteren, agenda bepalen (jaarlijks moment per wijk) en communicatie via websites, afval-app, posters maken, die in de wijk verspreid kunnen worden.	B Nader uit te werken Door spullen te hergebruiken verlengen we hun levensduur en verminderen we afval. Daarom zijn we positief tegenover dit advies. Hoe we dit als gemeente ondersteunen, hangt af van onze rol en is de reden waarom we dit nader willen uitwerken. Een laagdrempelige optie is bewoners inspireren om zelf een garage sale in hun wijk te organiseren. Dit is goed uitvoerbaar. Voor markten in de openbare ruimte is een vergunning nodig, maar als een organisatie die aanvraagt, kunnen wij helpen met communicatie. We kunnen gebiedsteams en wijkorganisaties informeren en eventueel promotie doen via nieuwsbrieven. Garage sales vinden al plaats in Groningen, zoals in Meerstad en Oosterpoort. Een actieve rol is ook mogelijk: zoals in Coevorden, waar een gemeente brede garage sale dag werd georganiseerd. Ook daar lag de organisatie grotendeels bij bewoners. Zelf als gemeente een garage sale opzetten is minder effectief. Bewonersinitiatieven sluiten beter aan bij hun behoeften en zorgen voor meer betrokkenheid. Een risico van een garage sale is dat onverkochte spullen worden achtergelaten, zoals soms gebeurt op Koningsdag
22.	Van bewustwording naar gedragsverandering	Maak Groningers bewust van de positieve gevolgen van het anders omgaan met afval (en motiveer ze).	B Nader uit te werken Wij staan zeker positief tegenover dit advies, maar dit vergt een nadere uitwerking. Motivatie en bewustwording zijn belangrijk, maar leiden zelden direct tot ander gedrag (zoals minder afval of meer circulair gedrag). Volgens het COM-B model ontstaat gedrag door een mix van motivatie, gelegenheid en capaciteit. Onderzoek laat zien dat vooral de

			fysieke en sociale omgeving bepalend is voor circulaire keuzes. Veel gedrag is onbewust en wordt gestuurd door gewoontes, gemak en sociale normen. Omdat er al veel gebeurt op het gebied van bewustwording dmv. campagnes (Afvalvrijdag) en de educatielessen, ligt de grootste kans nu in het aanpassen van de omgeving. Denk aan het stellen van duidelijke normen en het zichtbaar maken van gewenst gedrag, bijvoorbeeld via influencers. Het inzetten van influencers brengt risico's met zich mee. Gemeenten verbinden zich dan aan personen die ook andere belangen kunnen vertegenwoordigen.
--	--	--	--

23.	Voorlichting en communicatie over aanvraag container voor GFT-afval in stedelijk omgeving (centrum/hoogbouw)	De gemeente communiceert duidelijker over de huidige pilot (GFT-containers), bij uitrol moet er duidelijk gecommuniceerd worden hoe GFT-containers aangevraagd kunnen worden, of waar/wanneer deze nieuwe containers geplaatst worden, en wat er met snoeiafval moet gebeuren.	A Direct uitvoerbaar Op basis van de pilots in Vinkhuizen en de Rivierenbuurt bekijken we of GFT-inzameling bij hoogbouw haalbaar en zinvol is. Snoeiafval kan gratis naar het afvalbrengstation worden gebracht. Wanneer je een tuin hebt, dan kun je een GFT-container aanvragen die we elke twee weken legen. Over deze onderwerpen zullen wij breder en duidelijker communiceren via de diverse communicatiekanalen van de gemeenten. Per onderwerp kiezen we het meest geschikte communicatiemiddel. Deze acties zijn op korte termijn uit te voeren.
24.	Voorzieningen op maat voor GFT-inzameling	Zorg voor voorzieningen zodat iedere inwoner op straat-/wijniveau toegang heeft tot GFT-afvalinzameling.	B Nader uit te werken Op basis van de pilots in Vinkhuizen en de Rivierenbuurt wordt onderzocht of een verdere invoering van GFT-inzameling bij hoogbouw uitvoerbaar en effectief is. Niet elke straat biedt ruimte voor containers, en de ervaringen met keukenemmertjes en zakjes zijn wisselend. Biologisch afbreekbare zakjes blijken bovendien niet snel genoeg te composteren, wat leidt tot vervuiling. Dit advies vraagt daarom ook nader onderzoek. Bij de ontwikkeling van de nieuwe wijken (Suikerzijde en Stadshavens) wordt bij de bouw direct rekening gehouden met de juiste en voldoende inzamelvoorzieningen.
25.	Weg met wegwerp (Go away/throw away!)	Ons advies is dat de gemeente Groningen op landelijk niveau het probleem van wegwerpverpakkingen actief onder aandacht blijft brengen met als doel strengere wet- en regelgeving m.b.t. verpakkingsmateriaal.	A Direct uitvoerbaar Landelijke en Europese regels, zoals die rond wegwerpverpakkingen, helpen om afval te verminderen. De uitvoering is soms nog lastig, maar via marktconsultaties van het ministerie kunnen gemeenten waardevolle input leveren om het beleid te verbeteren. Samenwerking tussen overheid, producenten en recyclers is nodig om herbruikbare verpakkingen te stimuleren, maar die

			samenwerking loopt nog stroef. Gemeenten hebben hierin nu weinig invloed. Lobby in Den Haag en Brussel kan helpen om circulariteit hoger op de agenda te krijgen, mits er bestuurlijke steun is. Gesprekken met supermarkten zijn er nog niet, mede door complexe ketenstructuren en beperkte lokale zeggenschap. Toch kunnen lokale pilots, zoals 'verpakkingsvrij winkelen', waardevolle inzichten opleveren voor toekomstig beleid.
--	--	--	---